

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Овим нацртом закона отклањају се недостаци постојећег Закона о геолошким истраживањима уз јасно дефинисање свих активности које се односе на геолошка истраживања, заштиту животне средине и одрживо коришћење геолошких ресурса.

Примена овог закона треба да створи предуслове за истраживање, одрживо коришћење и заштиту геолошких ресурса у складу са природом, односно да се

- дефинишу се услови одржавања, и коришћења Геолошког информационог система Србије (ГеолИСС-а)
- дефинише се увођење лиценци за пројектовање и извођење геолошких истраживања, руковођење и надзор над геолошким истраживањима и друге стручне послове за лица и предузећа које ће морати да испуне услове прописане посебним правиником;
- дефинише се начин прикупљања података геолошких истраживања, као и начин и услови коришћења геолошке документације;
- дефинише се поступак давања предлога за доделу концесија за истраживање геолошких ресурса и геолошке средине.

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Циљеви који се постижу предложеним Нацртом закона о геолошким истраживањима:

- Стварање услова за планско и рационално истраживање и коришћење геолошких ресурса уз уважавање начела одрживог коришћења и заштите ресурса (посебно подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага), уз поштовање ограничења које поставља очување равнотеже у природи, кроз доношење планских докумената, прописивање права и обавеза свих субјеката који користе и/или загађују геолошку средину;
- Обезбеђење геолошких подлога за разне нивое планирања, пројектовања и изградње. Уређење и коришћење простора заснива се на начелима одрживог развоја, подстицању равномерног територијалног развоја, усклађености социјалног развоја, економске и енергетске ефикасности и заштите и ревитализације животне средине и градитељског наслеђа, природних, културних и историјских вредности, као и обезбеђењу услова за рационално коришћење необновљивих природних ресурса и обновљивих извора енергије;
- Обезбеђење везе између стратешких планских докумената, кроз усаглашавање Стратегије развоја геолошких истраживања и коришћења геолошких ресурса са другим стратегијама које се доносе по основу посебних закона;
- Да геолошка истраживања обављају правна лица која испуњавају услове у погледу техничко-технолошке опремљености и организационе и кадровске оспособљености;
- Да се у области геолошких истраживања обезбеђује већа контрола истраживања и одрживог коришћења подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага;
- Унапређује се систем мониторинга подземних вода, ради обезбеђења квалитетних података од значаја за управљање подземним водама.

3. Да ли су разматране друге могућности за решење проблема?

Обзиром да Нацрт закона о геолошким истраживањима дефинише сву проблематику која се односи на геолошка истраживања, одрживо коришћење и заштиту геолошке и животне средине, нису разматрана друга решења.

4. Зашто је доношење новог закона најбоље решење?

Најважнији ефекат је да ће се, успоставити одржива експлоатација ресурса подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага како би се ови ресурси сачували и сачували од прекомерне експлоатације.

8. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Нацрт закона регулише област геолошких истраживања и експлоатације минералних сировина, посебно истраживање и одрживо коришћење ресурса подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага.

Дефинишући законски основ за формирање Геолошког завода Србије, са делатностима у области основних геолошких истраживања и детаљних од посебног интереса за државу, отварају се веће могућности за оснивање и развој нових привредних субјеката на тржишту који се баве пословима детаљних геолошких истраживања и експлоатације минералних ресурса.

9. Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили разлози за доношење закона?

Потребно је комплетирати законску регулативу из области геолошких истраживања, доношењем подзаконских аката потребних за његову имплементацију.

Упоредо са претходним, радиће се на изради Стратегије развоја геолошких истраживања и коришћења геолошких ресурса.

Министарство треба да успостави сарадњу са научним и истраживачким организацијама, којима ће поверавати израду стратешке и планске документације.

Имплементација Геолошког информационог система као дела интегралног информационог система Републике Србије.

Примена закона захтева појачан инспекцијски надзор над његовим спровођењем и изрицање адекватних казни за штету која се наноси геолошким ресурсима и животној средини.

10. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о акту?

Израду Закона о геолошким истраживањима, започело је Министарство за заштиту природних богатстава и животне средине 2002. формирањем Комисије за израду Нацрта Закона о геологији, која је била састављена од представника државних и научних институција и предузећа из области геолошке делатности. Израда Нацрта одвијала се уз консултације са Министарством рударства и енергетике, Покрајинским секретаријатом за енергетику и минералне сировине, Рударско геолошким факултетом, Геозаводом и Геоинститутом, касније са Геолошким институтом Србије, Заводом за заштиту природе и Институтом за водопривреду "Јарослав Черни", укључујући и привредна предузећа са делатностима у области геолошких истраживања или сродним делатностима. Комисија је израдила стручну основу Нацрта закона која се састојала од 200 чланова да би се у завршној верзији овог Нацрта свела на 79 члана.

На претходну врзију новог Нацрта закона о геолошким истраживањима своја мишљења доставили су:

- Министарство рударства и енергетике;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Министарство за науку и технолошки развој;
- Министарство економије и регионалног развоја;
- Министарство финансија;
- Министарство правде;
- Геолошки институт Србије;
- Рударско-геолошки факултет;
- Институт за путеве.

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Спровођење Закона о геолошким истраживањима захтева израду пратећих подзаконских аката по предложеној динамици, израду овим законом прописаних програма геолошких истраживања и Стратегије развоја геолошких истраживања и коришћења геолошких ресурса.

Наведене послове обављаће запослени у Министарству у оквиру својих редовних послова и задатака.

За спровођење годишњег програма основних геолошких истраживања у буџету Републике Србије обезбеђена су средства за основна геолошка истраживања, у оквиру којих се реализацијом већине пројеката које ће обављати Геолошки завод Србије, обезбеђују и средства за плате и материјалне трошкове за пословање Завода. Финансијским планом Министарства и предлогом уредбе о усвајању програма геолошких истраживања за 2010. годину, опредељују се средства у износу од 317.000.000,00 динара, тако да за спровођење овог закона нису потребна додатна средства.

С друге стране намера предлагача овог закона је да се у поступку доношења одлуке о оснивању Геолошког завода Србије, од постојећег Геолошког института д.о.о. преузму пословни простор, средства и опрема у државној својини којом располаже та организација, као и да се кроз рационализацију броја запослених створи ефикаснија геолошка организација.

Доношење новог Закона о геолошким истраживањима је најбоље решење, јер се омогућује да се:

- изврши усаглашавање са другим прописима у нашем правном систему у области о геолошким истраживања;
- обезбеде услови за квалитетно и рационално извођење геолошких истраживања;
- обезбеде услови за одрживу експлоатацију подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага;
- успоставе правила за правна лица која обављају послове геолошких истраживања и експлоатације подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага;
- обезбеди увођење и примена Геолошког информационог система Србије (ГеолИСС-а), пропише начин прикупљања података и коришћења информација из ГеолИСС-а;

5. На кога ће и како утицати решења предложена у акту?

Решења предложена у овом нацрту закона утицаће првенствено на правна и физичка лица која ће вршити геолошка истраживања. У закону су јасно прецизирана права и обавезе носиоца истраживања и/или експлоатације, начин прикупљања и достављања података надлежним институцијама, услови добијања одобрења за истраживање и/или експлоатацију (експлоатација се односи на подземне воде и песка и шљунка из алувијалних наслага), израду елабората о резултатима истраживања, односно елабората о резервама минералних сировина, услови за добијање лиценци за пројектовање и извођење геолошких истраживања итд.

Правна лица, предузетници и физичка лица, односно њихов правни следбеник, који врши, односно престане да врши истраживање (или експлоатацију подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага) по основу овог закона обавезно је да у случају проузроковане штете спроведе и сноси трошкове санације и ремедијације животне средине.

6. Који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Примена закона о геолошким истраживањима неће имати већих трошкова од оних које захтева важећи Закон о геолошким истраживањима. Нацртом закона о геолошким истраживањима су отклоњене неке непрецизности и недоречености у оквиру постојећег закона па самим тим допринеће бољем ефикаснијем раду свих субјеката који су на неки начин учесници у истраживању и експлоатацији геолошких ресурса.

7. Да ли позитивни ефекти доношења аката оправдавају трошкове његове примене?

Решења предложена законом обезбеђују, позитивне ефекте који превазилазе трошкове примене закона.

Не сагласни судити о трошковима, које
саги привредни субјекти имају.

успостави равнотежа између са једне стране активности човека и очувања природе и њених вредности са друге стране.

Нацртом закона се јасно дефинише формирање Геолошког завода Србије чиме се обезбеђује поуздана и рационалнија реализација програма геолошких основних и детаљних истраживања од општег интереса за државу.

Геолошки завод Србије на нивоу државних потреба прикупља, обрађује, систематизује и чува геолошке и друге информације које су неопходне за доношење државних одлука у рационалном коришћењу и заштити геолошких ресурса и вредности (минералне сировине, подземне воде, геолошко тло за изградњу, заштита геолошког тла као основе заштите животне средине људских добара и живота-геолошки хазард и ризик, стратешке енергетске сировине, геолошко наслеђе и гео простор уопште.) При томе ова институција прати, развија и користи савремене светске методе, технологију и опрему за геолошка истраживања, прати, развија и одржава потребни оптимум геолошких стручних кадрова из области примењене и научне геологије.

У области детаљних геолошких истраживања и експлоатације минералних ресурса, увођењем лиценци и доношењем подзаконских аката којим се прецизније регулишу услови истраживања, експлоатације и надзора, стварају се основни предуслови за поштовање принципа одрживог коришћења ресурса.

Нацртом новог Закона о геолошким истраживањима дефинишу се услови одржавања, и коришћења Геолошког информационог система Србије (ГеолИСС-а). ГеолИСС омогућава дигитално архивирање геолошких података и информација и обезбеђује савремену и ефикасну информациону основу за обављање свих активности везаних за планирања, пројектовања и одлучивања у области геологије, као и објективно сагледавање целокупних минералних ресурса државе. Такве информације могу бити припремљене за доношење одлука надлежних републичких органа и институција које раде и спроводе програме економског развоја Србије, одрживог управљања, коришћења и заштите геолошких ресурса и резерви, као и програма заштите животне средине.

Носиоци геолошких истраживања, односно експлоатације геолошких ресурса, обавезни су да Министарству или овлашћеној институцији којој су поверени послови ГеолИСС-а, достављају потпуне и тачне податке о спроведеним радовима и добијеним резултатима, као и друге податке од значаја за истраженост геолошких ресурса, количинама и квалитету геолошких резерви о којима се води евиденција.

Документација основних геолошких истраживања којом располаже министарство, доступна је за коришћење научним и привредним субјектима, у складу са законом. За потребе пројектовања детаљних геолошких истраживања и експлоатацију минералних ресурса, документација се користи уз накнаду која је приход буџета Републике Србије.

1. Који се проблем решава прописом?

Усвајањем новог Закона о геолошким истраживањима отклониће се недостаци важећег Закона о геолошким истраживањима и створиће се предуслови за свеобухватан и савремен приступ решавању проблема геолошких истраживања и то:

- дефинише се процедура за добијање сагласности експлоатацију подземних вода и песка и шљунка из алувијалних наслага;
- дефинише се формирање Геолошког завода Србије